

Prof. dr. sc. Miodrag Mićović, redovni profesor
Pravnog fakulteta Univerziteta u Kragujevcu

POVREDA SPORTSKIH PRAVILA I ODGOVORNOST SPORTISTA ZA ŠTETU

UDK: UDK 796/799 (497.11)

Pregledni rad

Primljeno: 1. 07. 2015.

Povrede sportskih pravila od strane sportista sastavni su deo mnogih sportskih aktivnosti. Nije redak slučaj da kao posledica, usled izvršene povrede, nastane šteta za jednog od učesnika sportske igre. U vezi sa tim postavlja se pitanje da li oštećeni ima pravo na naknadu štete, odnosno da li i prema kojim pravilima štetnik odgovara za prouzrokovanu štetu? Moguće rešenje ovog pitanja sadržano je u Zakonu o sportu Republike Srbije. Uz analizu tog rešenja, u članku su izneti teorijski stavovi o kriterijumima koje treba imati u vidu prilikom utvrđivanja odgovornosti, kao i mogući osnovi za isključenje odgovornosti sportista.

Ključne reči: sportista, sportska pravila, rizik, šteta, odgovornost

1. UVODNE NAPOMENE

Način odvijanja bilo koje sportske aktivnosti regulišu sportski savezi donošenjem odgovarajućih pravila. O povredi tih pravila, tokom takmičenja, odlučuje sportski sudija. Ali, ako zbog povrede sportskih pravila nastane šteta za drugog učesnika sportske aktivnosti, tada nastaje mogućnost da se u okviru sudskog postupka utvrdi da li je ponašanje štetnika, sportiste koji je prouzrokovao štetu, prilikom povrede sportskog pravila bilo takvo da postoji njegova odgovornost za štetu.¹

Da bi moglo da se postavi pitanje građansko-pravne odgovornosti sportista, potrebno je da su ispunjene dve pretpostavke. Prvo, nužno je da je izvršena povreda sportskog pravila. Sportista ne odgovara ako se pridržava sportskih pravila. Drugo, potrebno je da je kao posledica povrede pravila nastala šteta za drugog sportistu.² Tada se govori o tzv. sportskoj nesreći, koja postoji ako ju je izazvao aktivni učesnik igre, a ona je u neposrednoj vremenskoj i mesnoj vezi sa njegovom sportskom aktivnošću. Ako nema te veze, onda nema sportske

¹ Cappello, A., „La faute civile et la violation des regles régissant une activité sportive ou professionnelle“, *Revue trimestrielle de droit civile*, br. 13, str. 778.

² U skladu sa opštim stavom, koji je ustaljen u Evropi početkom 19. veka, a produžava da živi i dalje uz određene izmene, odgovornost štetnika se zasniva na krivici, ponašanju koje je suprotno utvrđenim pravilima. O tome: Perović, S., „Komunitarna pravda i naknada štete“, *Pravni život*, br. 9-10/92, str. XXXIII; Stojanović, D., „Razvoj građansko-pravne odgovornosti“, *Pravni život*, br. 9-10/92, str. 1184.

nesreće (na primer, kada u prekidu sportske igre dođe do tuče između igrača),³ niti se procena o ispunjenosti uslova za odgovornost sportiste može vršiti iz ugla sportskog prava.

Međutim, povreda pravila jeste nužan, ali ne i dovoljan uslov za građansko-pravnu odgovornost sportista. To je razlog što sportisti, za razliku od običnih građana, retko odgovaraju za svoje postupke.⁴ Ili, još uže posmatrano, za razliku od drugih aktivnosti, čije je obavljanje uređeno strukovnim pravilima, u vezi sa kojima ako se povrede pravila nastupa odgovornost za prekršioca,⁵ kršenjem pravila od strane sportista ne znači da će to imati za posledicu odgovornost sportista.⁶ Dakle, povreda pravila može da postoji, a da nema odgovornosti za štetu. Razlog tome je, kako se tradicionalno navodi u delu doktrine, što sportisti prihvataju rizike, koji se pri igri ne mogu izbeći, a rezultat su povrede pravila koje i sami čine tokom takmičenja.⁷ Na osnovu te činjenice u teoriji se postavlja pitanje da li prihvatanje rizika može da posluži kao osnov za isključenje ili ograničenje odgovornosti sportista za štetu.⁸ U svakom slučaju, specifičnosti koje karakterišu odvijanje sportskih aktivnosti (naročito kada se radi o borilačkim sportovima povodom kojih je pravilima dopušteno da se protivniku nanese povrede), a koje se moraju uzeti u obzir pri regulisanju odgovornosti sportista, nalažu potrebu da se uspostavi i poseban režim odgovornosti za štetu, kojim se delimično odstupa od opštih pravila prema kojima je svako dužan da se uzdrži od postupaka kojima se drugome može prouzrokovati šteta (čl. 16. Zakona o obligacionim odnosima), a ako je prouzrokuje, dužan je da je nadoknadi (čl. 154., st. 1. Zakona o obligacionim odnosima).

U traženju odgovora na pitanja koja se postavljaju povodom odgovornosti sportista u radu će biti izložena: važeća pravna pravila i sudska praksa o odgovornosti sportista; stav doktrine o kriterijumima od kojih treba poći prilikom utvrđivanja da li sportisti odgovaraju za prouzrokovanu štetu, kao i o mogućem osnovu za isključenje odgovornosti sportista.

³ Đurđević, N., „Osnov odgovornosti za štetu koju pretrpi sportista na sportskom takmičenju“, *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu*, br. 2/12, str. 753.

⁴ Péchillon, S., *Le sportif est-il juridiquement responsable de ses actes?*, str. 1, http://www.irsv.org/index.php?option=com_docman&task=doc_download&gid=79

⁵ Za postojanje građansko-pravne odgovornosti dovoljno je da je izvršena povreda pravila struke. Nema potrebe da se utvrđuje psihološko stanje štetnika (da li postoji namera, volja da se pričinu šteta ili se radi o običnoj nepažnji) ili okolnosti pod kojima je povreda učinjena. Tako je u jednom slučaju presuđeno da okolnost da je lekar postupao po zahtevima pacijenta ne oslobađa ga od odgovornosti za štetu koja je nastala jer nije ispunio obavezu, predviđenu strukovnim pravilima, da ne postupa po rizičnim zahtevima koji nisu medicinski opravdani (o tome: Cappello, A., nav. članak, str. 782-783), odnosno da odgovara zato što pacijentu nije predočio posledice operativnog lečenja (Vrhovni sud Srbije, Rev. 2714/92, www.steta.rs).

⁶ Cappello, A., nav. članak, str. 779.

⁷ Đurđević, N., nav. članak, str. 761.

⁸ Buy, F., *Droit du sport*, Paris, 2009., str. 606.

2. POZITIVNO-PRAVNI REŽIM ODGOVORNOSTI SPORTISTA

Pravilima koja važe za pojedine sportske igre ili takmičenja određuje se način i granice u kojima sportisti odmeravaju svoje sposobnosti. Ta pravila sportisti moraju da poštuju. U suprotnom, njima se već za vreme samog takmičenja, a i kasnije, u okviru disciplinskog postupka, izriču sankcije u cilju obezbeđenja da se postojeća, ali i buduća takmičenja odvijaju u okvirima pravila igre. Ali, ako povreda pravila igre ima za posledicu povredu drugog sportiste, tada se u okviru sudskog postupka može postaviti pitanje odgovornosti sportiste za štetu koju je prouzrokovao drugom sportisti.

Povodom navedenog pitanja srpsko sportsko pravo je prošlo dve faze, koje povezuje opšte pravilo prema kome je osnov odgovornosti sportista krivica. Radi se o subjektivnoj odgovornosti, za čije postojanje je potrebno da budu zadovoljena tri uslova: da postoji šteta, da je ona nastala nedopuštenom (protivpravnom) radnjom učinioca štete, da postoji uzročna veza između protivpravne radnje i štete.⁹ U prvoj fazi princip subjektivne odgovornosti sportista je bio uobličen u čl. 17. Zakona o sportu¹⁰ tako što je bilo određeno da sportista kome drugi takmičar pri takmičenju nanese telesnu povredu ima pravo na naknadu štete, ako mu je povreda nanesena namerno ili grubim kršenjem sportskih pravila. Ovo pravilo je predstavljalo repliku stava koji je 1985. godine bio zauzet na Savetovanju predstavnika građanskih i privrednih odeljenja Saveznog suda, Vrhovnog vojnog suda i vrhovnih sudova republika i autonomnih pokrajina prema kome sportista nema pravo na naknadu štete nastale telesnom povredom, izuzev ako mu je povreda nanesena namerno ili grubim kršenjem pravila sportske igre.¹¹

Izloženom pravilu i stavu predstavnika sudova mogu se staviti dve primedbe. Prvo, navodilo se da sportista ima pravo na naknadu štete ako mu je povreda nanesena grubim kršenjem sportskih pravila. To bi trebalo da znači da u slučaju blagog kršenja pravila sportista ne snosi građansku odgovornost. Ovo razlikovanje se teško može prihvatiti, jer i tzv. grubo i blago kršenje pravila podpada pod pojam nedopuštene radnje, što je inače jedan od uslova, ali ne i dovoljan za odgovornost sportista. Drugo, određenjem da odgovornost postoji u slučaju namernog kršenja pravila, značilo je da sportista ne odgovara ako je povreda pravila učinjena iz nepažnje. Ovaj stav je obrazlagan time što je navođeno da su manja odstupanja od pravila igre, koja su učinjena zbog nepažljivog ponašanja sportista, redovna pojava koja je karakteristična za sve učinioce sportske igre, zbog čega se takvi postupci ne mogu označiti kao društveno opasni i protivpravni.¹²

Ovakvo opredeljenje je opravdano kritikovano uz isticanje: da nema razloga za stepenovanje sportske krivice; da sportista snosi odgovornost za sve oblike

⁹ O tome: *Komentar Zakona o obligacionim odnosima*, redaktori: S. Perović i D. Stojanović, knjiga prva, Kragujevac – Gornji Milanovac, 1980., str. 482.

¹⁰ Službeni glasnik RS, br. 52/96 i 101/05.

¹¹ Videti: *Primena nekih pravila materijalnog i procesnog građanskog prava*, sveska 2, Beograd, 1985., str. 89.

¹² Isto, str. 90.

krivice; da stepenovanje odgovornosti nema osnova u Zakonu o obligacionim odnosima; da se pravilima sportske igre određuju granice između dozvoljenog i nedozvoljenog postupanja; da sportista koji krši pravila postupa protivpravno (nedopustivo), pri čemu nema značaja da li ima svest o radnji i volju da radnja bude preduzeta.¹³

Sa donošenjem Zakona o sportu iz 2011. godine¹⁴ nastaje druga faza u regulisanju odgovornosti sportista. Za nju je karakteristično da se odgovornost štetnika reguliše u skladu sa opštim pravilima, dok se isključenje odgovornosti razmatra sa stanovišta oštećenog, a ne štetnika. Naime, u čl. 21. Zakona o sportu se određuje da se na odgovornost za štetu koju pretrpi sportista pri bavljenju sportskim aktivnostima ili je prouzrokuje drugom licu primenjuju opšta pravila o odgovornosti za štetu (st. 1). Pravom na naknadu štete ne obuhvata se ona šteta koja je, u skladu sa sportskim pravilima, rezultat uobičajenih opasnosti i rizika bavljenja određenom sportskom aktivnošću (st. 2).¹⁵ Čini se da ovako definisan okvir za odgovornost, odnosno isključenje odgovornosti sportista za štetu nije dobar jer ne vodi računa o specifičnostima koje prate sport: o tome da svaka nedopuštena radnja ne dovodi do odgovornosti za nastalu štetu, niti je dovoljna, sama po sebi, za postojanje odgovornosti sportista; o tzv. sportsko-tipičnim prekršajima,¹⁶ povodom kojih se ne podižu zahtevi za naknadu štete. Određenjem da se na odgovornost sportista primenjuju opšta pravila otvara se mogućnost objektivne odgovornosti sportista. Međutim, u praksi je izražen stav prema kome ako nema krivice, nema ni odgovornosti sportista. A to znači da se opšta pravila o odgovornosti bez krivice, tj. o objektivnoj odgovornosti za opasne stvari¹⁷ i opasne delatnosti,¹⁸ ne mogu primeniti na sportiste. Osim toga, pod uticajem anglo-američkog prava, gde je usvojen stav prema kome nema odgovornosti za štetu u slučaju ostvarenja inherentnog rizika (rizik koji je neraskidivo vezan za sportsku aktivnost, zbog čega se pretpostavlja da je onaj ko učestuje u takvoj aktivnosti svestan rizika i da na njega prećutno pristaje),¹⁹ u zakon je uneto pravilo o isključenju odgovornosti za štetu kada se radi o uobičajenim opasnostima i rizicima, ukoliko je sportista postupao u skladu sa sportskim pravilima. Međutim,

¹³ Isto, str. 91.

¹⁴ Službeni glasnik RS, br. 24/11 i 99/11).

¹⁵ Slično pravilo sadrži i Zakon o skijalištima (Službeni glasnik RS, br. 46/06) s tim što je bolje formulisano jer se u st. 2, uz istu formulaciju koju ima i Zakon o sportu, ne pominju sportska pravila, odnosno postupanje u skladu sa sportskim pravilima.

¹⁶ Đurđević, N., nav. članak, str. 761.

¹⁷ Francuski Zakon o sportu sadrži pravilo prema kome sportisti ne mogu da odgovaraju za štetu koju prouzrokuju sportskim rekvizitom drugom učesniku povodom vršenja sportske aktivnosti – čl. 321 – 3 – 1. Inače, u teoriji se ističe da bi bilo nepravično ako bi se povodom iste sportske priredbe odgovornost jednog sportiste utvrđivala po osnovu krivice, a drugog po osnovu upotrebe stvari. O tome: Buy, F., nav. delo, str. 609.

¹⁸ Kada su u pitanju štete koje učesnici neke opasne sportske aktivnosti prouzrokuju jedan drugome smatra se da je objektivna odgovornost isključena jer učesnici sportske priredbe preduzimaju radnje koje su dozvoljene, pri čemu i sami učestvuju u stvaranju rizika kome se svesno izlažu. O tome: Đurđević, N., nav. članak, str. 763.

¹⁹ Thorpe, D. i dr., *Sports law*, Australia and New Zealand, 2009., str. 15.

kada neko postupa u skladu sa sportskim pravilima, tada se pitanje odgovornosti ne može ni postaviti. Jer, kad nema povrede pravila, nema ni odgovornosti, bez obzira o kakvoj prirodi opasnosti ili riziku se radi.

Na osnovu izvršene analize nameće se zaključak da pitanje odgovornosti sportista za štetu nije valjano regulisano ni ranijim, ni važećim zakonom. Razlog tome je: što nije jasno određeno mesto i uloga sportskih pravila u pogledu odgovornosti sportista; što nisu utvrđeni kriterijumi na osnovu kojih bi mogla da se vrši procena odgovornosti sportista; što nije utvrđen osnov pod koji se mogu podvesti razlozi za isključenje odgovornosti sportista.

3. KRITERIJUMI NA OSNOVU KOJIH SE UTVRĐUJE ODGOVORNOST SPORTISTA

Povreda sportskih pravila je nužan, ali ne i dovoljan uslov za odgovornost sportista. Razlog tome je što se u okviru sportske aktivnosti mogu preduzimati radnje koje bi u svakodnevnom životu bile zabranjene.²⁰ Sportska pravila i svest sportista o opasnostima koje uobičajeno prate sport, uz njihovo aktivno učešće, omogućavaju fizički kontakt, koji bi se, van sporta, smatrao napadom na telesni integritet.²¹ Međutim, bez obzira na svest sportista o opasnostima, sportske aktivnosti moraju da se kreću u određenim granicama koje ako se prekorače, uz povredu sportskih pravila, dovode do odgovornosti sportista. U vezi sa tim postavlja se pitanje na osnovu kojih kriterijuma se utvrđuje da su sportisti odgovorni zbog učinjene povrede.

U doktrini su u osnovi predložena dva kriterijuma na osnovu kojih bi trebalo utvrđivati ima li mesta za odgovornost sportista. To su priroda povređenog pravila i priroda same povrede. Prema prvom, potrebno je da se pravi razlika između povređenog pravila koje je tehničke prirode (njime se uređuje način odvijanja sportske aktivnosti) i sigurnosnog pravila, kojim se štite sportisti. Ovaj predlog nije šire prihvaćen zato što je u praksi teško razdvojiti tehnička od zaštitnih pravila, i to zbog toga što je njihova uloga najčešće dvojaka.²² Prema drugom, treba razlikovati povredu igre od povrede protiv igre,²³ koja jedino može da ima za posledicu odgovornost sportista za štetu. Takve povrede ne pokazuju samo da je igra neregularna, nego da je ponašanje sportiste suprotno sportskom duhu, praksi poštenog i *fair play* sportskog postupanja, te da su zbog toga sportisti izloženi prekomernom riziku.²⁴ Dakle, od ponašanja sportiste prilikom povrede

²⁰ Péchillon, S., nav. članak, str. 2.

²¹ Thorpe, D. i dr., nav. delo, str. 124.

²² Cappello, A., nav. članak, str. 786.

²³ U Francuskoj, u presudama zadnjih desetak godina govori se o karakterističnoj (bitnoj) povredi koja nastaje usled povrede pravila igre. Teorija ovakvu formulaciju ne prihvata, naziva je dvosmislenom, da se njome otvara put za ukidanje razlike koja se pravi između povrede igre i povrede protiv igre i podvođenje odgovornosti sportista pod opšta pravila kojima se to pitanje reguliše. O tome: Buy, F., nav. delo, str. 607; Simon, G. i dr., *Droit du sport*, Paris, 2012., str. 477.

²⁴ Amson, Ch., *Droit du sport*, Paris, 2010., str. 186; Cappello, A., nav. članak, str. 786.

sportskog pravila zavisi da li će odgovarati za štetu. Onaj ko postupajući u skladu sa sportskim pravilima povredi drugog, ne radi protivpravno i ne odgovara za štetu. Onaj ko povredi pravila i drugog, na način koji nije brutalan i suprotan duhu sportske igre, čini nedopuštenu radnju, ali ne odgovara za štetu. Onaj ko povredi pravila i drugog, na način suprotan duhu sportske igre, odgovara za štetu.

4. PRAVNI OSNOV ZA ISKLJUČENJE ODGOVORNOSTI SPORTISTA

U teoriji²⁵ i sudskoj praksi²⁶ izražen je jedinstven stav prema kome sportisti ne snose odgovornost za štetu za svaku povredu sportskih pravila. U teoriji su navođeni različiti osnovi pod koje bi se mogli podvesti razlozi za isključenje odgovornosti sportista (krivica oštećenog, postupanje na sopstveni rizik, socijalno adekvatan način ponašanja, pristanak oštećenog),²⁷ među kojima se izdvajaju dva: prihvatanje rizika (pozivom na ovaj osnov pitanje isključenja odgovornosti se razmatra sa stanovišta oštećenog) i standard pažnje dobrog sportiste (uz pomoć ovog osnova pitanje isključenja odgovornosti se razmatra sa stanovišta štetnika).

Teorija o prihvatanju rizika oslanja se na ideju prema kojoj žrtva prihvata da snosi štetu ostvarenjem rizika koji je svojstven (uobičajen, inherentan) određenoj sportskoj aktivnosti. Ako jedno lice prihvati da učestvuje u aktivnosti koja može da bude izvor opasnosti za učesnike, pretpostavlja se da je pristalo da snosi normalno predvidljive rizike, zbog čega ne može da zahteva naknadu štete od štetnika.²⁸ Za primenu ove teorije potrebno je da budu zadovoljena tri uslova: da žrtva (oštećeni) učestvuje u sportskoj aktivnosti; da je rizik svesno prihvaćen; da prihvati obuhvata samo normalne (ne obuhvata anormalne, preterane, rizike, kao što je gubitak života)²⁹ rizike.³⁰ Pojedini autori dodaju navedenom i odsustvo povrede moralnih normi.³¹ Primena ove teorije je ograničena na određene vrste sporta (ne odnosi se na trenažni proces),³² što je i osnovna njena slabost, jer se njenom primenom ne može doći do opšteg pravila koje bi se primenilo na oblast sporta i time opravdala potreba za postojanjem specifičnog režima odgovornosti sportista. Naime, ne može da se primeni na tzv. mirne sportove, koji po svojoj

²⁵ Videti: Buy, F., nav. delo, str. 608; Cappello, A., nav. članak, str. 788; Péchillon, S., nav. članak, str. 3; Amson, Ch., nav. delo, str. 187; Giniès, J.-B., *La responsabilité civile en matière sportive*, <http://www.lepetitjuriste.fr/droit-civil/la-responsabilite-civile-en-matiere-sportive>, str. 3; Bolot, F., *L'activité sportive: une source de responsabilités*, <http://www.univ-littoral.fr/recherche/afrops/c4-1.pdf>, str. 3.

²⁶ Presuda Okružnog suda u Beogradu, GŽ. 5166/03 od 17. 7. 2003. godine, Paragraflex, pregled od 25. 2. 2015. godine; Presuda Okružnog suda u Čačku, GŽ. 1427/06 od 1. 11. 2006. godine, Paragraflex, pregled od 25. 2. 2015. godine.

²⁷ Đurđević, N., nav. članak, str. 761.

²⁸ Cappello, A., nav. članak, str. 789.

²⁹ Amson, Ch., nav. delo, str. 188.

³⁰ Péchillon, S., nav. članak, str. 3.

³¹ Giniès, J.-B., nav. članak, str. 3.

³² Buy, F., nav. delo, str. 610.

prirodi nisu opasni i nasilni.³³ Osim toga, kritičari ovog shvatanja navode da sportski rizici nemaju ništa posebno što bi ih odvojilo od onih koji prate druge aktivnosti, a što bi opravdalo uspostavljanje specifičnog režima odgovornosti. Dalje, da anormalni rizik može da proizvede ne samo namera, već i nepažnja, a za štete nastale nepažnjom, odnosno slučajno štetnik, prema ovoj teoriji, ne odgovara. Na kraju, ističe se da pristanak na eventualnu štetu ne može da ima nikakvu vrednost, niti da utiče na pravila o odgovornosti koja na imperativan način definiše zakonodavac.³⁴

S obzirom na specifičnosti koje prate odvijanje sportskih aktivnosti, činjenicu da su povrede sportskih pravila uobičajene, pitanje odgovornosti za štetu treba ceniti prema standardu pažnje dobrog sportiste,³⁵ koji bi se mogao primeniti na sve vrste sportskih aktivnosti. Dakle, u slučaju povrede pravila, ne treba istraživati o kakvim se pravilima radi, tehničkim ili sigurnosnim, da li se radi o gruboj ili lakoj povredi pravila, već treba ceniti da li je ponašanje štetnika u skladu sa određenim objektivnim merilom. I za sportiste važi pravilo prema kome svaki čovek mora da postupa tako kako se po redovnom toku stvari očekuje od razumnog i pažljivog čoveka u datim okolnostima.³⁶ To bi značilo da bi, pored standarda koji se uobičajeno koriste prilikom određivanja ponašanja u izvršavanju obaveza iz obligacionih odnosa (pažnja dobrog domaćina, pažnja dobrog privrednika, pažnja dobrog stručnjaka), na osnovu kojih se cení i postojanje odgovornosti za štetu po osnovu krivice,³⁷ trebalo u posebnim pravilima o sportu propisati da se procena odgovornosti sportista za štetu vrši u skladu sa standardom pažnje dobrog sportiste. Pri vršenju sportske aktivnosti sportista je dužan da se ponaša sa dužnom pažnjom. On će biti oslobođen odgovornosti za štetu ako je uložio potrebnu pažnju.

5. ZAKLJUČAK

Na osnovu stavova iskazanih u propisima, sudskoj praksi, teoriji, može se zaključiti da se u vezi sa sportistima gradi poseban pravni režim ograničene odgovornosti, što ima za posledicu da će u određenim okolnostima oštećeni biti lišen prava na naknadu štete. Razlog za takvo opredeljenje nalazi se u činjenici što je uobičajeno (barem kada se radi o ekipnim i borilačkim sportovima) da se aktivnosti odvijaju uz povredu sportskih pravila, do čega dolazi u posebnom momentu, u „žaru borbe“. Tada se mogućnost kontrolisanja postupaka smanjuje, a srazmerno povećava rizik nastupanja štete. Zbog toga su opravdano traženi načini da se ograniči odgovornost sportista. Pri tome, nije na dovoljno jasan način

³³ Amson, Ch., nav. delo, str. 188; Bolot, F., nav. članak, str. 5.

³⁴ Cappello, A., nav. članak, str. 790; Péchillon, S., nav. članak, str. 3.

³⁵ Cappello, A., nav. članak, str. 792; Buy, F., nav. delo, str. 609.

³⁶ Cappello, A., nav. članak, str. 795.

³⁷ Videti: *Komentar Zakona o obligacionim odnosima*, str. 163, 496; Karanikić-Mirić, M., *Krivica kao osnov odgovornosti u građanskom pravu*, Beograd, 2009., str. 272.

istaknuta specifičnost koja karakteriše odgovornost sportista. A, to je da sportisti mogu da odgovaraju ako se utvrdi da se u trenutku povrede sportskog pravila nisu ponašali sa dužnom pažnjom, u skladu sa duhom sportske igre. U tom smislu bi *de lege ferenda* trebalo formulisati pravilo prema kome sportista odgovara za štetu koja nastane povredom sportskog pravila, ukoliko se tom prilikom nije ponašao sa pažnjom dobrog sportiste.

THE BREACH OF SPORT RULES AND LIABILITY OF ATHLETES FOR DAMAGE

The breach of sport rules by athletes may be the outcome of many sports activities. Thus, it is not uncommon that as a result of violation of sport rules arise damage for one of the participants in sports activities. With respect of that, question arises whether the injured party is entitled to request compensation for damages, and if so, which rules would be applicable for determining liability of the party who caused a damage? A possible solution to this issue is contained in the Law on Sport of the Republic of Serbia. Along with legal analysis of the respective solution, the article presents theoretical views on the criteria that should be taken into account when determining liability, as well as the possible basis for exclusion of liability of athletes.

Key words: athlete, sport rules, risk, damage, liability